

ВЪСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

ТЪЖЕСТВАТА ВЪ ДОБРУЧЪ.

4 септември 1918 г.

Днес се и вършатъ точно два години отъ деня, въ който гр. Добручъ бѣде освободенъ отъ румънското иго. Тоя денъ е паметенъ за добручките граждани и той ще остане завинаги единъ отъ най-големитѣ празници за населението въ този градъ, защото признателното потомство не може да не си опомни за героичнитѣ подвизи на шепата български храбрецъ под командата на генералъ Кантарджиевъ, които оломаха веригитѣ на едно черно робство и направиха да магрѣ надъ потиснатото население отново слънцето на свободата; не може всѣка година за тоя денъ да не поднася живи вѣнци отъ прѣвои дѣтя надъ гробоветѣ на хилядитѣ български чедра, които тукъ пролѣха своята кръвь за постигане на едно велико дѣло; не може това потомство да не се обира надъ тия паметници на самостержеността и да не отправя къмъ всевишния топли молитви за упокоение душитѣ на тия, които подъ силнитѣ напори на многохилядитѣ пълчациа на противника три дни водиха отчаяна борбата прѣдъличата смъртѣта прѣдъ отожилението; не може, най-послѣ, да не се прѣклавя прѣдъ паметѣта на ототивата мъченици, вѣрски избити около добручката гара, и прѣдъ тая на героитѣ, що почиватъ за вѣни врѣмена въ пантеона на безсмъртнитѣ около Добручъ.

И тази година 4 септември биде тържествено отпразднуванъ при участието на всички граждани и гражданки отъ града, при много гости отъ околността, при около 1200 други, дошли отъ разни мѣста на Царство България и при участието на прѣдъ ставителя отъ освободителката на Добручъ — храбрата Сборна дивизия, които живи герои не бѣха забравили да изпратятъ своята музика да изсвири въ мѣстата на нейнитѣ подвизи хмнитѣ на великата синове на единъ народъ.

Въ паметъ на батнитѣ около Добручъ, — сжщата Сборна дивизия бѣ устроила и днесъ се отря артистично-промишлената мазожа на прѣдмета, изработени отъ самитѣ войници на дивизията.

Тържествата почнаха още на 3 септември слѣдъ обѣдъ. Къмъ 5 часа се отслужи панахьда при гарата за убититѣ отъ румънскитѣ власти граждани.

Градътъ е празнично окиченъ съ флагове, цѣтя и зеленина. Цѣлото негово население взема участие въ тия чествувания на великия денъ.

Вечерътъ въ градския салонъ се даде

операта »Горската Царица« отъ Шуменската опера дружба подъ управлението на г. Дюкмеджиевъ. Изпълнението на тази оперетка заслужено извика живитѣ одобрения на прѣзидента отъ публича салонъ.

На 4 сутринта грамадио шествие, начело съ една музика, носещо безброй вѣнци за героитѣ-покойници, се отправи къмъ новата гара, гдѣто на слабополегналата поляна отърчатъ гробоветѣ на безсмъртнитѣ; оръженитѣ, съ своето старо знаме, учащитѣ се и пр. съ друга музика се отправи за сжщото мѣсто.

Арката прѣдъ братскитѣ гробове, панахьдата отъ православното духовенство, другата сжщо такава отъ мюсюлманитѣ духовнослужители, тѣжнитѣ напѣви на църковния хоръ на Дюкмеджиевъ, словото на свещеника Йордановъ, пламената рѣчь на единъ младежъ, печалния дъхъ на събранитѣ, молебена въ специално-приготвени павилиони, похвалното слово на гражданя г. Смоковъ, отличната и трогателна рѣчь на полковникъ Данаиловъ сърдечни поздравитѣ отъ 30,000-тѣ храбри синове на Сборната дивизия, живи другари на покойницитѣ, които поздравя се донесоха отъ делегата на дивизията полковникъ Малчевъ, — всичко това се отказвамъ да опишемъ, защото духътъ на загивалитѣ герои бѣ самъ свидетелъ, какъ се чувствува тѣхната паметъ и какъ се цѣнятъ заслугитѣ на участницитѣ въ великитѣ събития.

Къмъ 4 часа слѣдъ обѣдъ се откри панахьдата отъ полковникъ Данаиловъ и публичката съ-взторгъ-почка-да разгледа въ работенитѣ прѣдмети отъ българския новецъ, който умѣ ловко да върти оржикето съ сжщата она рѣжа, която може въ свободно врѣме и на художествена работа да се отлава. Изящността на прѣдметитѣ, тѣхната красива изработка, особенитѣ имъ най-разнообразни форми — всичко поставя наблюдателя въ удивление.

Тържествата продължиха до късно прѣзъ вечерта.

Въ тоя денъ и най-малкитѣ подробности отъ станалатъ тукъ прѣди два години събития бѣха опомнявани и прѣразказвани отъ очевидцитѣ и прѣживѣлитѣ ужаснитѣ на тежнитѣ дни и величието на страшнитѣ подвизи.

Изобщо, добичани и тоя пѣтъ показаха, че умѣятъ да цѣнятъ жертвитѣ, които българското воинство е дало за тѣхъ.

М. Г.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Бюлетени отъ Щаба на дѣйств. армия за 3 септември 1918 год.

Македонски фронтъ. Въ долината на Герна Шкумба и сѣверно отъ Ватола нашитѣ прѣдни постове разпрѣгнаха съ огъвъ неприятелски шурмови отдѣления. Южно отъ Хума при с. Моина и отъ дѣвѣти страни на Вардара усилена артилерийска стрѣлба отъ наша и неприятелска страна. Английски пѣхотни отдѣления се опитаха на нѣколко мѣста по двата брѣга на Вардара да приближатъ нашитѣ постове, но бѣха прогонени съ огъвъ и отчасти слѣдъ ржкопашна борба. Източно отъ Черпа и въ долината на Струма успѣшна за насъ въздушна боева. Германския Вицелелдсебелъ Физелеръ спечели 14 побѣда, като свали слѣдъ бой въ въздуха единъ неприятелски аеропланъ, който падна горящъ сѣверно отъ с. Будимерци.

Съюзническитѣ свѣщеници.

Западенъ воененъ театръ. Група Армия на Баварския Прѣстопреемникъ и Бйонъ. Отъ дѣвѣти страни на Де неприятелътъ е въ бой отъ нашитѣ авангардови войски и е навърдналъ до ливната Нюрсбергъ-Шенъ — Бакъ — Сенмуръ — Лавонтоу — Ришъ — Бюръ. Нешитѣ смѣсени отдѣления му приличника въ тия сватки значителни загуби и взела при нападенията см пѣхотници. По

нията Аръо — Нюоръ — Манануръ. Това движение подготвено отъ нѣколко дена стана споредъ плана. Неприятеля почва едва слѣдъ обѣдъ нападенията си по фронта между Мса-зю и Широнъ. Неприятеля не повтори вчера атакитѣ си Отъ дѣвѣти страни и Ноайонъ французитѣ започнаха силни атаки, които бѣха невзочени срѣну голѣмата мѣстностъ между Кампанъ и Бюсе. Неприятелътъ, който напада на 4 пѣти послѣ обѣдъ и прѣди обѣдъ срѣну храбрата 202 пѣхотна дивизия, биде отбитъ, сжщо така както и по другитѣ участци на другитѣ нападения. По р. Елеть разузнавателни нападения на неприятеля.

Нападенията срѣну Консилю-Шато бидоха оуетени. Между р. Елеть и Ена французитѣ заедно съ Американцитѣ и италианци, слѣдъ слясетъ артилерийски огъвъ подновиха атакитѣ си, обаче тѣ бидоха отбити чрѣзъ ржкопашенъ бой. Вчера бидоха свалени 28 аероплана и 8 балона. Подпоручикъ Ромей свали 30-тия противникъ чрѣзъ въздушенъ бой.

Група армия на Германия. Прѣстопреемникъ Южно отъ Рипонъ, слѣдъ едно успѣшно нападение, навлѣзохме въ французскитѣ окопи, отъ ндѣто-взехме картеници и пѣхотници.

Италиански фронтъ. Сѣверно отъ Прохода Монахе нашитѣ войскови планински отдѣления взеха атака на неприятеля съ едва атаката при Цунто-Санъ-Матково (В 3692 метра Монахъ-Жантоло В 3596 м. Габелора-вдуръ

АБОНАМЕНТЪ:
За България год 16 лв.
За странство » 32 лв.
За обявления се плаща по 30 ст. на кв. см.
Адресъ:
в. Добруджа, Бабадагъ
Излиза:
понеделникъ, срѣда и петъкъ.
Единъ брой 10 ст.

говоръ отъ 1913 година и че тѣ жокатъ пакъ България да имъ бжде оставена въ рждѣтъ, за да я ограбятъ, както тогава. За насъ има нищо ново въ това оръбско-грцко становище. Затова нийко сериозенъ човѣкъ въ България, независимо отъ съюзнишката вѣрностъ, не е мислилъ за отдѣленъ миръ съ Слъжанението.

В. »Военни Известия« добавя: »Ако сепаративниятъ миръ за България е изключенъ, още по-изключена е възможността България да се изостави на благоволенieto на Сърбия и Гърция. Върху това тамъ не си правятъ илюзии. Тѣ знаятъ, че българскитѣ въоръженъ народъ има да се самоубие. Само когато го убиятъ, стрби и гърци ще могатъ свободно да разполагатъ съ неговата честъ, достоинство и земя.

Въ оръбско-грцката обща декларация, слѣдъ като се отхвърля възбразяемитѣ сепаративенъ миръ между България и сължанението, авторитѣ и не желаятъ сега и общъ миръ. А това е най-важното, най-сжщественото за насъ. България, заедно съ своитѣ съюзници, винаги е била готова за общъ миръ; тѣ сж заявявали не веднѣжъ това; тѣ и сега сж готови за общъ, сира-ведливъ и и достоенъ миръ!«

Ново послание на Уилсона

Вашингтонъ. 2/IX Кореспондентъ бюро. По случѣй денътъ въ труда, г-нъ Уилсонъ обнародва едно послание въ което казва: »Отначалото войната възгледаше само като отбрана срѣну нападенията на Германия, която както въ 1870 и 1876 г. искаше да осжществи амбициознитѣ си планове, но сега очевидно е, че се касае за нѣщо повече отъ измѣнянето равновѣсиято между държавитѣ въ Европа. Явно е, че Германия извърши покушения срѣну това, което свободнитѣ народи трѣбва на възждѣ да притежаватъ, а именно правото да опрѣдѣлятъ собствениата си сждба и да принуждаватъ правителствата да се грижатъ за тѣхъ, а не за частнитѣ и егемотични интереси на властудницитѣ класи. Сигуренъ до тогава, до когато се допуска цѣло подобни правителства, които прѣдъумишлено увлѣкоха Австро-Унгария и Германия въ войната да рѣшаватъ участѣта на хората, да съзакляватъ и да прѣдъзвизватъ револуцитѣ.

Тѣзи хора, които се биятъ на бойнитѣ полета сж кръстоносци, които се борятъ за бесчестни идеали. Посланието свършва като ками армитѣ работници да се поосѣтатъ на задачата си да попрѣчатъ на макинитѣ групи, които господотвуватъ политически надъ свѣта, да нарушаватъ мира. Ние можемъ да разчитаме една на друга. Народътъ е обемненъ.

Атентата срѣну Ленинъ

Споредъ в. »Правда« атентатътъ срѣну Ленинъ е билъ извършенъ на 30 вечерта, слѣдъ едно работническо отбране отъ една млада жена. Ленинъ е билъ опрѣнъ отъ двѣ жени които го заприказвали за нѣкакъвъ декретъ и прѣзъ врѣме на разговоръ, биди дадени срѣну него три изтрѣла. Авторътъ на атентата била веднага арестувана. Споредъ свѣдѣниятъ Киевъ, та е била терристка Къинъ Капланъ, родена отъ гр. Киевъ и прѣзъ 1917 година била оождена на 13 години каторжна работа за опитъ за убийство срѣну началника на жандармерята Новицки.

Първнитѣ рѣшитѣ, на който била подложена убийцата, установилъ, че тя принадлежи къмъ партията на социалреволюционеритѣ. На атентата не сж били чужди и противникитѣ на болшевиизма отъ Самара.

По случай атентата, в. »Правда« е обнародвалъ една прокламация отъ Свердловъ, въ която се казва: Ние не се съмняваме че даритѣ на атентата ще доведатъ до дѣвнитѣ социалреволюционери и до английскитѣ и еренски насмници

Прѣговоритѣ за Польша.

Една видна полска личностъ дава въ »Neue Freie Presse« слѣднитѣ свѣдѣния за пѣтуванията си Радзивиловъ: Общо е убѣдението, че ржководящитѣ австрийски и унгарски кръгове сж рѣшени да настояватъ на австро-полското разрѣшение и че тѣ искатъ и настояватъ на него. Единъ цѣлно съгласие между Германия и Австро-Унгария върху полския въпросъ не е постигнато, Германия трѣбва въ близко бжде да прецизира едно свое прѣдложение. Полнитѣ сж известни до сега само за австро унгарското прѣдложение, но Германия не е направила едно свое прѣдложение. Понеже между тѣхъ до сега липова съгласие върху разрѣшението, полското правителство вижда въ по-ясно, че Польша е призвана къмъ едно живо съдѣйствие за неговото постигане. Графъ Буриенъ изказа това съвсѣмъ ясно и продължава да го повтаря. Между молархията и Германия тѣхъ е

имаше разузнавателна дѣйностъ. Друго нищо особено.

Вечеренъ бюлетениъ. До сега не е съобщено за нивакви промишлености между р. Скарцъ и Сомъ. Неприятеля нападна срѣну нашитѣ ливни; между р. Елеть и Сомъ. Подновенитѣ атаки на французитѣ бидоха отбити.

Потопени параходи. Съобщаватъ отъ Роттердамъ, че английския параходъ »Зънкелъ« раквизиранъ отъ английското правителство холандски параходъ »Прувелъ« португалския параходъ »Лисабонъ«, белгийския параходъ »Мокхетъ«, и швейцарския параходъ »Тайеръ« сж торпигирани. »Тайеръ« потъналъ съ цѣлия си екипажъ.

Прѣбыванието на Кайзеръ Вилхелмъ въ Наухаймъ.

Берлинъ. Главна квартира 30 августъ. Императорътъ биде поорѣцнатъ всерк, при приотигането си въ Наухаймъ на гарата отъ Царя на България и князъ Кирилъ. Двамата владѣтели останаха сами до вечерта; тѣ вечерта заедно съ царскитѣ дѣца, послѣ продължиха разговоръ си ва самѣ. Въ три и половина часа тѣ отидоха съ автомобилъ въ двореца Хомбургъ еонъ деръ Хьое, отъ гдѣто императорътъ си замина обратно, изпратенъ до Наухаймъ отъ Царя на България. Разговорътъ между двамата августейши съюзници, който трая нѣколко часа, засѣгна цѣлото военно политическо положение, надхванъ отъ силното рѣшение да постоянствуватъ заедно въ отбравителната борба на четворния съюзъ и да запазятъ своята вѣрностъ на изпитаната съюзна система. Този разговоръ потвърди още веднѣжъ сходството на възгледитѣ на двамата монархи по всички вѣщайщи въпроси.

Императорътъ връчи на Царя една статуй прѣдставляваща самия него, а на княгинята Евдокия и Надежда ордена »Луиза«. Българияватъ воененъ цѣломощникъ при германската главна квартира, генерала отъ овитата на Царя, Ганчевъ, императорътъ награди съ ордена пруската корона, II степенъ съ звѣздички.

Добручкия иметъ до Главномандующия.

По случай тържествата въ Добручъ, добручкитѣ иметъ е поздравилъ Главнокомандующия на Дѣйствующата Армия съ слѣдната телеграма:

»Дѣв години вече отъ она денъ, въ който възбраздающитѣ се лжи на свободата озраиха наша измаченъ на врѣмето край. Дѣв години вече отъ денѣтъ, въ който сжхнитѣ на роднитая синове съ свѣщено себестрапание, съ открити гърди разбиваха вражи замисли, готвѣщи ни ново робство.

Дѣв години вече, отъ какъ напѣтванитѣ отъ Васъ, Великий Вождо, българоци чада разрушиха тежнитѣ вериги на влаикото робство. Добручкото гражданство, което днесъ празнува празникъ на празникитѣ си, не може да не си опомни и за Васъ, единъ отъ първитѣ виновници за неговата оскпа свобода. Отъ вмето на града въ Вашето лице — поздравявамъ неопбдѣната българска армия и й пожелавамъ най-свѣтли бждения.

Кметъ: Георги Лимировъ.

ОТЗИВИ

Неоправдана тревога.

Срѣбскитѣ и грцкитѣ пѣломощници-мистри въ Вашингтонъ биятъ тревога: тѣ сж се изплашили, че Слъжанението ще оключи отдѣленъ миръ съ България. И съ обща декларация прѣдупрѣждаватъ своитѣ съюзници, какво »не трѣбва да се губи изъ прѣвдѣтъ, че когато се говори за възможностъ за миръ между съюзницитѣ и България, касае се главно до Сърбия и Гърция, отъ една страна и до България — отъ друга. Защото — продължава декларацията — вспичко, косто България завладѣ прѣзъ войната, принадлежи на Сърбия и Гърция.

По този поводъ в. »Прѣпорекъ« пише Тоя значи, че дѣвѣти сподвижници отъ 1913 г., при такъвъ случай, искатъ и настояватъ, тѣ прѣвдѣтъ да иматъ думата. Ние пра-

Минаватъ права на Ромъния върху Добруджа.

Продължение.

Знае се, обаче, по какъв начин се увеличил брой на ромъните в северна Добруджа през периода на 38-годишното ромънско владичество в тази страна. Ромъните и тяхните защитници дължат да докажат, че преди 1878 г. числото на ромъните е било по-голямо от това на българите. Постигането на тази цел става лесно, като се игнорират данните, благоприятни за България, и се вземат само тия, които са изпосни за Ромъния. Главно г. Комненъ е преработил към той оригинален способ. За броя на ромъните от 1861 год. той дава цифрата 33,000 (споредъ Лезанъ)—най-голямата, която за онова време можат да намири; но тя стои твърдо далече от самата истина, която се намира в статистиката отъ 1878 г. А за българите той взема най-малката цифра, даде

на въ 1850 год. отъ ромънеца Ионеску (11,070). После, той сравнява тия данни, безъ да направи поне единъ намъкъ за пръувеличаване броя на ромъните, които споредъ Ионеску са били 27,611 души, отъ целъ да не намали впечатлението, което оставятъ данните на Лезана. За щастие, ние притежаваме за ощата година една българска статистика за населението в Добруджа—тая въ № 9 отъ 11 ноември 1850 година на издавания въ Цариградъ „Цариградски вѣстникъ“. Споредъ тая статистика въ 1850 година въ Добруджа е имало 13,800 семейства, отъ които 3731 български, 3454 турски, 2980 ромънски, 2225 татарски, 1092 казашки и пр. Като сж поставили тия свѣдения отъ данните на Ионеску ще имаме слѣдния резултатъ:

Тулчанска кьза — споредъ Ионеску	200	споредъ бълг. стат.	850	бълг. семейства
Мачин. (Исакач.) каза	92	»	162	»
Бабадашка	871	»	1007	»
Кюстенджайска	26	»	50	»
Мангалинска	5	»	18	»
Балчишка	482	»	683	»
Добришка	538	»	932	»
Хърсовска	—	»	20	»
Всичко въ Добруджа	2214	»	3731	»

Лебрювъ и Комненъ избѣгатъ да дадатъ вѣжливи числа за броя на населението въ цѣла Добруджа споредъ ромънската статистика, защото числото на ромъните и българите въ нея е еднаво; а ако приемемъ новото прѣброаване на българите въ северна Добруджа, направено отъ Романски (кръгло 70,000), българите биха надминали 200,000 — число, което ромъните далеч не могатъ да достигнатъ.

За да изтънятъ не-редесно численото надмощие на ромъното население въ Добруджа, Лебрювъ и Комненъ сж прибавили къмъ оновитъ книги и етнографически карти (първиятъ — една, а вториятъ — 10), изобразили измежду най-благоприятнитъ за ромънската кауза. И при прѣпечатването авторитѣ сж се опитали да намалатъ още числото на българите въ южна Добруджа. Карти на Лезанъ, Максонъ, Ирби, Кипертъ, Рамбо, Саксъ, Цвиачъ и Ланганъ обематъ сжщо и южна Добруджа, а карти на Комненъ и българските професори заобгаватъ

само северна Добруджа. Отъ всички карти тази на Комненъ прѣдставлява по-голямъ интересъ, защото тя отчасти поправя прѣдшествуващитъ. Тя бѣ била пълна, ако по-голямата частъ отъ Новоселистренския окръгъ бѣше означена съ боята за българската народност, както ако прѣобладаваше ощата боя въ мѣстата на изтокъ и северозападъ отъ Бабадагъ, къмъ българските села Аджи-гьолъ, Саръ-гьолъ, Черна, Сатуноу, а сжщо и въ дунавската областъ между Вакарени и Островъ. Деята Гьаргалъ чакъ до езерото Ташъ-аулъ сж вече български отъ дълго време; насамъ, а въ ромънската литература още и досега се считатъ за населени отъ турци. Тѣ сигуриратъ като тавина сжщо въ българската карта, както и въ тая на Комненъ. Характеристично е това, че Комненъ означава българските села като малки оазиси и зелената боя употребява много по малко отъ използваната, за да изкара ромънското население по-многобройно. Ш.

Положението въ Русия.

Въ броя сж отъ 24 м. м. в. „Zürcher Zeitung“ въ своя седмиченъ прѣгледъ казва: Извѣстията отъ Русия сж още оскѣдни. По настоящемъ достигатъ почти само болшевишки свѣдѣния. Отъ страна на съгласиеносте не разгласяватъ изобщо никакви свѣдѣния, а германското бюро на печата разпространява само тия на болшевишкитъ. Тѣй че за сега свѣдѣнията отъ Русия сж само отъ една страна. Ако се опитаме въъз основа на тѣхъ да си составимъ една прѣдстава за положението, ще получимъ приблизително слѣдния резултатъ: позивитъ на болшевишкитъ за формирането на една нова армия е малко единъ относителенъ успѣхъ. Успѣхитъ имъ, обаче, срѣщу чехословацитѣ сж много слаби, когато имъ срѣщу олабитѣ съгласеноси войскови части въ Архангелскъ, свѣтоскитѣ войски се сражаватъ безъ особено напѣжение. Сжщо такова е положението въ Сибиръ. И тамъ сражаващитѣ се отъ болшевишкитѣ войски могатъ да отбѣлжатъ по-голямъ успѣхъ едва слѣдъ като съгласиеносте имъ изирати помощъ. Япония съобща прѣди извѣстно време, че е изпратила единъ експедиционенъ корпусъ къмъ Сибиръ, което ще рече, че тя е готова вече. За помощеносте въ самата Русия, това пѣма да укаже никакво влияние. Искать ли, слѣдователно, правителствата на Централнитѣ сили да прѣдирмаватъ една интервенция за покровителствуване на болшевишкитѣ и оновитѣ собствени интереси, та трябва да се справятъ най-напѣрѣдъ съ малката армия на чехословацитѣ, а завладѣването на останалата територия не бѣ било съпроводено съ никакви трудности. Но колко трябва да се разчита съ тази възможностъ, показва факта, че не само германската мисия, но и българската и турската сж напустнали Москва и сж се прѣселили въ Берлинъ.

Министрътъ изказалъ увѣреностъ, че Берлинъ и Виена ще допуснатъ бързата ратификация. Не трябва да се оплаваме отъ тѣхъ, казавъ той, а отъ войната и нейнитѣ автори. Страната трябва да бѣде убѣдена, че е била добръ защитена. По въпроса за реквизициитѣ, които централнитѣ сили правятъ въ окулираната територия, министрътъ ималъ общанието, че тѣ ще се извършатъ съгласно мирния договоръ. Самиятъ договоръ прѣдвижда, че интереситѣ и нуждитѣ на Ромъния ще се защитатъ и ние винаги сме искали легалното зачитане на договора, както го зачитаме и ние. Мирътъ е най-добрия, който можехме да склучимъ при такава война. Ние не прѣдказваме глава прѣдъ никого и не допусчаме интереситѣ на страната да бждатъ засѣгнати. Имаме силни основания да вѣрваме, че Виена и Берлинъ тоже желаватъ да пристѣпятъ по бърже къмъ развѣта на ратификациитѣ.

ИЗЪ РУСИЯ.

Москва, 4/IX Състоянието на Ленинъ е сериозно. Кризата ще трае три дни. Дадено е нареждане да се издиратъ атенаторитѣ, поради което сж извършени много арести. Такава сж сторени и въ Украйна. Между арестуванитѣ е и митрополитъ Миларуосъ.

Одеса. Една експлозия унищожи три пирокселинови склада. Загубитѣ се изчисляватъ на милиони. Вслѣдствие оттресението отъ експлозията прозорницѣ на всички почти къщи сж мочучупени.

Москва, 3/IX Радиограма. На 2 септември вечерта, централниятъ изпълнителенъ комитетъ ратифицира третия договоръ сключени между Русия и Германия. Трети завързалъ се отъ фронта, прѣдложуваше и даде обявения по положението.

ИЗЪ РОМЪНИЯ.

(Отъ нашия специаленъ кореспондентъ)

— Камарата гласувала оббота законопроекта, който дава право на парламентарната анкетна комисия да започва прѣдваря-

По случай потребването на единъ французинъ, умрѣлъ отъ петнисть тѣлъ въ Яшъ, сж станали прѣди няколко денъ франкфуртски манифестация.

— Тукашнитѣ француски вѣржоче се опасаватъ, какво дѣнтакъ върху приходатъ отъ голната ще управни неблагоприятно влияние върху подписката за милиардни народенъ заемъ. Вѣстникъ „Лумиян“ изка, прѣдъ видъ на това, частъ отъ заема да не бѣде подложенъ на данѣкъ.

ИЗЪ ЧУЖБИНА.

(Б. Т. Агенция радиотелеграфа)

Царѣтъ на българитѣ въ Виена.

Кобургъ. Царѣтъ на българитѣ замина ошочи за Виена, заедно съ князь Каритъ и дѣщеритѣ си.

Потопенъ испански параходъ.

Мадридъ. Испанския параходъ „Александритъ“ бѣде торпедирани, Министерствъ на външнитѣ работи е поискалъ обширни свѣдѣния върху торпедиранието на парахода, за да може кабинета да вземе съответнитѣ рѣшения.

Клемансо приетель на съюза на народитѣ.

В. „Evénement“ съобщава, че при единъ разговоръ между Леонъ Боржуа и Клемансо, последниятъ заявилъ, че той на никога не билъ противникъ, но напѣрѣдъ билъ приетель на съюза на народитѣ. Едно негово иронично изявление въ камарата не трѣбвало да се счита за сериозно, но като неволно.

Военната повинностъ въ Англия.

Ротердамъ. в. „Дайли Маилъ“ пише, че военното положение и новитѣ приготовления къмъ зимната война цоставя парламента прѣдъ необходимостта да разширя задължителната военна повинностъ, като се включатъ възраститѣ отъ 18 до 46 години.

Америка и лондонскиятъ договоръ.

Кьолнъ. В. „Кьолнише Цайтунгъ“ съобщава отъ Цюрихъ, че въ римскитѣ политически кръгове се разпространявалъ слухъ, какво американското правителство наскоро ще направи извѣwienia за присъединяване къмъ Лондонскитѣ договоръ.

Испания и войната.

Мадридъ. 2. IX. Хавасъ. „Либералъ“ обнародва една декларация на г-нъ Дату дѣйствието настоятелно положението. Правителството на г-нъ Дату се въздушевява отъ една политика на неутралитетъ и нищо не се е случило да може да измѣни тази линия на повѣдението, която разчита на поддръжката на еднородното общественно мнѣние въ страната.

Сѣбитията въ Япония.

Ротердамъ. В. „Морнингъ постъ“ съобщава отъ Токио: Сто и десетъ членове отъ парламента сж се явили прѣдъ министръ-прѣдседателя, за да протестиратъ срѣщу политиката му къмъ Русия. Въ Токио сж получени извѣстия за движения срѣщу правителството.

Положението въ Австро Унгария.

Виена. Депутатъ Валднеръ, рѣково, дителъ на съюза на нѣмскитѣ националистически държалъ една рѣчь прѣдъ своитѣ избиратели, въ които се изказвалъ много остро противъ стрѣмекитѣ да се образува отъ Австрия една федерация. Една такава федерация или конфедерация на различнитѣ народи не може да бѣде трайна.

Хроника

Прѣхраната въ Северна Добруджа. Отъ най-положително мѣсто ни се съобща, че въпроса за прѣхраната въ Северна Добруджа е уреденъ благоприятно и въ оного време ще започнатъ да пристигатъ достатъчно количество храни, за да могатъ да се задоволятъ нуждитѣ на населението.

Завърнали се отлъчени. Пископо се за върнаха отъ Молдова около 50 отлъчени българи и вѣнци, до сега задържани въ Яшкия затворъ. Внатра на тия добруджанци е била тая, че нѣкога сж се опитали да бждатъ отъ пѣлнискитѣ лагери Единъ отъ завърналиятъ се, Димитъръ Ивановъ отъ Бабадагъ, разправя, че ромънскитѣ затвори сж пълни съ хиляди отлъчени българи, вѣнци, унгарци, турци, татари, сждени по за 2—3—4—5 години отрогъ тъмниченъ затворъ. Такива били изпращани на каторжна работа въ солницѣтъ на Търпуковна — Молдова.

Нѣма ли кой да се погрижи за амнистиярането на нѣа страдалци — отлъчени? Папуланата на Бабадагъ. Зависа сж въ

човѣкъ и по цѣна 2.40 лв. килограмъ. Като се има прѣдъ видъ, че Бабадагъ има 935 семейства съ около 3800 жители, раддеването брашно ще стигне за петъ дни.

За отиритѣ листовце. Миръ го българитѣ отъ стапанята зона идватъ въ Бабадагъ за снабдяване съ отиритѣ листовце за патуване въ България, обаче, се връщатъ неудовлетворени. Това се дължи на обстоителството, че тѣ трябва да се отнасятъ за таква случая до Герм. Етап. управление, прѣзъ възнесенъ прѣдставителъ въ Кюстенджа.

Срѣдната реколта въ с. Караманкой. В. ошпанитѣ аграромъ на с. с. Караманкой, Еписала и Вистерва ни дава свѣдѣния за срѣдното произходство на декларъ: рѣжъ 15.92 кгр., червенка 11.34 кгр., ечемикъ 8.46 кгр., овесъ 5.12 кгр., рапица 6. кгр.

Сѣбране долни дрѣхи. По нареждане на околийския началникъ, задържени сж всички общински мѣстото да прѣотжидатъ къмъ бързото сѣбрание долни дрѣхи за войницитѣ на фронта.

Митинизи. Остерата е по заповѣдъ на митростра на евангелиитѣ нова митница въ Мангалитъ съ всички права, които дава закона за митницитѣ.

Цѣната на луксовната риба. Отъ с. Караманкой ни съобщаватъ, че цѣната на прѣвощолената несетра и моруна е 12 лева.

Граждански процеси до 1000 лева отложатъ околийскитѣ военно административнитѣ коменданти. Искове за повече отъ 1000 лв., когато се устан вѣтъ мѣстни сѣдмашца.

Молене брашно по контрабанденъ начинъ. Имаме свѣдѣния, че нощно време нѣкои вѣтърни мѣлници приселали да мѣлятъ на населението, безъ да выпортъ въ общинския хамбаръ слѣдующия имъ се „уемъ“. Живненитѣ интереси по прѣхраната на гладуещото население налагатъ ефикасенъ контролъ надъ вѣтърнитѣ мѣлници и нощно време.

Германския съдъ въ Кюстенджа. За мѣкъ до 6000 лв. отсѣжда съ единъ ошди, а за повече—трима ошди. Това съответствува на българскитѣ мирови и окръжни сѣдмашца. Сѣдебни рѣшения на първиятъ съдъ могатъ да се обжалватъ по апелативенъ редъ. Това за свѣдѣние на добруджанци отъ стапанята зона.

Новъ вѣстникъ. Въ гр. Нашъ е започналъ да излиза новъ вѣстникъ на нѣмоки езикъ подъ име „Bulgarische Korrespondenz“. Вѣстникътъ е органъ на Културния съюзъ „Моравъ“ и си поставя за целъ да даде на нашитѣ съюзници възможността да се запознаятъ съ българския народъ, неговитѣ политически възгледи, идеали стопански нужди и етнографически права и неговитѣ стратегически нужди и пр. Цѣльта, която новитѣ събрать си поставя, е повече отъ похвална. Пожелаваме му да пожене най-добри успѣхи.

Абонаментъ на в. Добруджа за година 16 лева за 6 мѣсеца 8

Императорско и Кралско Привилегировано Застрахователно Дружество за Животъ „АВСТРИЙСКИ ФЕНИКСЪ“ ВЪ ВИЕНА.

Основано 1882 год. Илонъ за България, София ул. Мариа Луиза 60. Капиталъ 6 милиона кропи напълно внесени. Извършва застраховки за животъ по най-булантии условия до 20000 лева. За военния рискъ се прѣсѣята по нормалната тарифа безъ всякаква прибавка. Търсятъ се за провинцията още нѣколко способни прѣдставители съ добра заплата 1—10.

Важно за Добруджанци и всѣчки които обичатъ Добруджа! ПРѣДСТАВИТЕЛЪ

на в кѣ „Добруджа“ въ гр. Добричъ е **Ненко Н. Бакърджиовъ** вѣстникарска агенция „Курьеръ“ ул. „Мариа Луиза“ № 9. Приема абонаменти за в. „Добруджа“. Приематъ се всѣкакви видове обявления за в. „Добруджа“. За продажба в. „Добруджа“ пристига прѣдъ седмицата въ всѣки вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота сутринъ. Въ агенцията се продаватъ всѣчки № № отъ библиотека фондъ „Добруджа“, заслужаватъ да се прочетатъ отъ всѣчки добруджанци. Продаватъ се сжщо всѣчки български